

**Standardy współpracy
dolnośląskich instytucji kultury z organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej, a także grupami nieformalnymi w zakresie realizacji projektów w działaniu 5.2 Kultura i turystyka w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027**

Zasady współpracy

1. Jeśli w dokumencie jest mowa o organizacjach pozarządowych, należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
2. Jeśli w dokumencie jest mowa o podmiotach ekonomii społecznej, należy przez to rozumieć podmioty ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej.
3. W celu realizacji zadań statutowych instytucje kultury, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej oraz grupy nieformalne powinny podejmować wspólne działania, tak aby realizować misje instytucji kultury, organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej i grup nieformalnych oraz być w zgodzie z ich profilem.
4. Do najważniejszych obszarów współpracy należą:
 - rozwój i upowszechnianie twórczości,
 - edukacja kulturalna,
 - rozwój kompetencji społeczno-kulturalnych,
 - aktywizacja i wspieranie inicjatyw społecznych,
 - wymiana doświadczeń i kompetencji,
 - zapewnienie dostępności oferty kulturalnej dla grup z utrudnionym dostępem do kultury,
 - promocja i ochrona dziedzictwa historycznego i kulturowego,
 - współpraca międzynarodowa.
5. Działania w w/w obszarach powinny opierać się o współpracę przy realizacji przedsięwzięć dotyczących działań społecznych, edukacyjnych i innych, ważnych ze względu na budowanie i wzmacnianie społeczności, umożliwianie aktywności i tworzenia okazji do

wspólnego działania mieszkańców i grup inicjatywnych, pod warunkiem, że ich realizacja mieści się w zadaniach statutowych danej instytucji i organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej.

6. Zakres współpracy musi być zgodny z obowiązującym prawem, nie może służyć agitacji politycznej lub religijnej, nawoływać do nienawiści czy dyskryminacji.
7. Szczegółowe wytyczne dotyczące priorytetów współpracy określają każdorazowo instytucja kultury w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej oraz grupami nieformalnymi, przy założeniu, że nie może ona zaburzać realizacji zadań statutowych instytucji kultury. Informacje o priorytetach współpracy muszą być jawne i dostępne.

Współpraca powinna opierać się o zasady:

1. Otwartości na kooperację, innowacyjność, a także obopólne zaangażowanie dla wspólnego celu bez rywalizacji;
2. Wychodzenia z inicjatywą do organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej oraz grup nieformalnych;
3. Komplementarności form wsparcia, np. logistycznego, organizacyjnego, lokalowego, promocyjnego, merytorycznego i finansowego;
4. Komunikacji oraz wspólnego, partnerskiego planowania działań;
5. Elastyczności we wspólnych realizacjach;
6. Działania zgodnego ze wspólnie opracowanymi procedurami i regułami.

Formy i narzędzia współpracy

Współpraca instytucji kultury, organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej oraz grup nieformalnych może być realizowana w trzech formach: **(1) partnerstwa, (2) udostępniania zasobów, (3) zakupu usług.**

1. **Partnerstwo** ma charakter merytoryczny. Zakłada wkład partnerów w przygotowanie i realizację przedsięwzięcia. Partnerzy są współorganizatorami przedsięwzięcia i dzielą się odpowiedzialnością i obowiązkami.
2. **Udostępnianie zasobów** ma charakter organizacyjny. Instytucje kultury i organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej oraz grupy nieformalne wspierają się organizacyjnie i technicznie, udostępniając swoje zasoby (ludzkie, materialne, informacyjne oraz w miarę możliwości finansowe/ lub komplementarne), umożliwiając w ten sposób realizację przedsięwzięć.
3. **Zakup usług i produktów.** Zakup usług i produktów odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami i regulacjami, z uwzględnieniem klauzul społecznych.

Narzędzia realizacji współpracy wynikają z wkładów wniesionych zarówno przez instytucje kultury, jak i organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej oraz grupy nieformalne:

1. **Wkład organizacyjny** w tym ludzki:

- wzajemna wymiana i zapraszanie do współpracy np. edukatorów, animatorów czy artystów,
- wymiana wiedzy, doświadczeń pracowników instytucji kultury oraz organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej oraz grup nieformalnych, a także otwartość i zaangażowanie we wspólne rozwiązywanie problemów,
- wymiana informacji i konsultacja wzajemnych działań podczas formalnych i nieformalnych spotkań oraz rozmów,
- wzajemne merytoryczne wsparcie oraz wsparcie logistyczno-organizacyjne,
- wzajemne korzystanie ze swoich kanałów promocji i reklamy, a także możliwość dotarcia do odbiorców działań i oferty obu stron współpracy.

realizowany jest w oparciu o:

- obustronnie wypracowany podział obowiązków w czasie realizacji wspólnych zadań,
- partnerskie relacje w zakresie widoczności współorganizatora.

2. **Wkład rzeczowy** to przede wszystkim udostępnianie infrastruktury, obejmującej lokale, sprzęt biurowy i specjalistyczny. Ten rodzaj współpracy dotyczy jednej z najważniejszych potrzeb organizacji – potrzeby miejsca do pracy na działania regularne (np. warsztaty teatralne), pojedyncze wydarzenia (wystawa, wykład) lub na stałą siedzibę (np. biuro). Zasady, zgodnie z którymi organizacje korzystają z pomieszczeń instytucji, zależą od indywidualnych ustaleń i przybierają różne formy wzajemnych świadczeń i nie mogą być dyskryminujące. Świadczenia mogą mieć charakter stały lub czasowy. Udostępnianie infrastruktury może być nieodpłatne lub odpłatne na preferencyjnych warunkach. Instytucja w swojej strategii współpracy ustala cennik poszczególnych udostępnianych zasobów jako wartość od ceny rynkowej.

3. **Wkład finansowy** musi być zgodny z innymi regulacjami dotyczącymi finansowania i rozliczania działań. Opiera się na współorganizowaniu przedsięwzięć organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej oraz grup nieformalnych. Sama współpraca instytucji kultury z organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej oraz grupami nieformalnymi otwiera drogę do wielu funduszy przeznaczonych dla projektów partnerskich sektora pozarządowego i publicznego.

Zgodnie z ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej **decyzję o zakresie, formach i zasadach współpracy instytucji kultury z organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej oraz grupami nieformalnymi podejmuje dyrektor instytucji kultury**, uwzględniając możliwości i zasoby instytucji. Zasady te, także dotyczące odpłatnego i nieodpłatnego udostępniania zasobów, powinny być **jawne, przejrzyste i równe**

wobec wszystkich podmiotów określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Warunki organizacyjno-administracyjne współpracy

1. Partnerzy zobowiązują się do dołożenia **wszelkich starań** na rzecz rzetelnego, terminowego i zgodnego z obowiązującymi ich zasadami wywiązywania się z realizacji przedsięwzięcia.
2. Zarówno instytucje kultury, jak i organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej oraz grupy nieformalne **informują** o wzajemnej współpracy w swoich działaniach promocyjnych i sprawozdawczych.
3. Komunikację i współpracę między instytucją kultury a organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej oraz grupami nieformalnymi ułatwia **wyznaczenie** spośród pracowników funkcji **koordynatora ds. kontaktów** z w/w podmiotami. Informacja o koordynatorze powinna być zamieszczona na stronie internetowej instytucji kultury.
4. Instytucje kultury, by ułatwić współpracę, opracowują **formularz** potrzebnych informacji, który powinien określać m.in. czas realizacji, warunki współpracy, charakter projektu, opis grupy odbiorców, warunki techniczne, a także rezultaty, ze szczególnym uwzględnieniem rezultatów kulturalnych i społecznych.
5. Instytucje kultury **odpowiadają na pisemną propozycję współpracy** w określonym czasie od otrzymania kompletnego formularza potrzebnych informacji. Odmowa współpracy wymaga pisemnego uzasadnienia.
6. Szczegółowe warunki współpracy instytucja kultury i organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej oraz grupy nieformalne określają w **porozumieniu pisemnym**.
7. Instytucja kultury co najmniej raz w roku **przeprowadza ewaluację** działań podejmowanych wspólnie z organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej oraz grupami nieformalnymi. Ewaluacja taka jest częścią rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności instytucji kultury, przedstawianej organizatorowi.

Korzyści wynikające ze współpracy

Korzyści dla instytucji kultury:

- instytucje kultury użyczając swą przestrzeń na projekty organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej bądź stając się współorganizatorem wzbogacają swoją ofertę programową,

- realizacja wspólnych projektów umożliwi instytucji publicznej dostęp do funduszy przeznaczonych dla trzeciego sektora,
- rozwój i wzrost kompetencji w poszukiwaniu różnorodnych form realizowania swojej działalności statutowej,
- wzrost zaangażowania w budowanie i rozwój wspólnot oraz społeczności lokalnych,
- zaangażowanie w działalność społecznie użyteczną,
- rozwój publiczności,
- rozwój partycypacyjnego modelu tworzenia i realizacji oferty kulturalnej.

Korzyści dla organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej oraz grup nieformalnych:

- możliwość skorzystania z infrastruktury instytucji kultury,
- merytoryczne wsparcie pracowników publicznej instytucji kultury oraz wsparcie logistyczno-organizacyjne,
- umożliwienie działania na większą skalę,
- umożliwienie korzystania z kanałów promocji i reklamy instytucji kultury, a także dotarcie do odbiorców oferty instytucji,
- uzyskanie większej wiarygodności dzięki współpracy z instytucjami kultury,
- możliwość dodatkowego dofinansowania.

Wskaźniki współpracy dla instytucji kultury w ramach strategii współpracy z organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej oraz grupami nieformalnymi:

1. Liczba wydarzeń współorganizowanych z organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej oraz grupami nieformalnymi - na poziomie nie mniejszym niż 4 w roku.
2. Liczba wdrażanych porozumień z organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej oraz grupami nieformalnymi w ramach projektu - na poziomie nie mniejszym niż 4.